

MAGISTRÁT HLAVNÉHO MESTA SLOVENSKEJ REPUBLIKY BRATISLAVY

Materiál na rokovanie
Mestského zastupiteľstva
hlavného mesta SR Bratislavy
dňa **7. februára 2019**

Návrh

**Zriadenia príspevkovej organizácie Hlavného mesta Slovenskej republiky s názvom
Metropolitný inštitút Bratislava**

Predkladateľ:

Ing. arch. Matúš Vallo v. r.
primátor

Materiál obsahuje:

1. Návrh uznesenia
2. Dôvodovú správu
3. Návrh zriaďovacej listiny

Zodpovedný:

Mgr. Ctibor Košťál v. r.
riaditeľ magistrátu

Spracovateľ:

Mgr. et Mgr. Bruno Konečný v. r.
poradca primátora

Február 2019

Kód:

Návrh uznesenia

Mestské zastupiteľstvo po prerokovaní materiálu:

A. Zriaďuje

Metropolitný inštitút Bratislava ako príspevkovú organizáciu Hlavného mesta SR Bratislavy

B. Schvaľuje

Návrh zriaďovacej listiny

C. Žiada

1. primátora hlavného mesta SR Bratislavy,
  - 1.1 aby zabezpečil potrebné právne úkony pred vznikom organizácie
  - 1.2 aby predložil na rokovanie mestského zastupiteľstva návrh na vymenovanie riaditeľa Metropolitného inštitútu Bratislava
2. hlavnú architektku
aby spolupracovala pri plnení svojich úloh s Metropolitným inštitútom Bratislava

Obsah

Všeobecný úvod	4
Dôvody zriadenia MIB	4
Dôvody pre zriadenie samostatnej organizácie	5
Postavenie MIB a Magistrátu	5
Postavenie MIB a hlavného architekta.....	6
Zriadenie a činnosť MIB v roku 2019.....	7
Spôsob prechodu zamestnancov a agendy	7
Rozpočet.....	8
Indikatívne úlohy pre rok 2019	9
Transparentný výber štatutára.....	9
Komisia pre rozvoj mesta	10

Dôvodová správa

Všeobecný úvod

Dôvody zriadenia MIB

Bratislava a jej metropolitné územie sa rozvíja vo viacerých oblastiach mimoriadnym tempom, v iných, naopak, zásadne zaostáva. Náročnosť a komplexnosť rozvoja mesta a jeho okolia, ktorá má svoju sociálnu, ekonomickú, environmentálnu a fyzickú rovinu, nie je dosiaľ dostatočne obsiahnutá. V záujme udržateľného rozvoja mesta a metropolitného územia vo všetkých oblastiach je nevyhnutné inovovať doterajšie prístupy k tvorbe verejných politík a využívať všetky overené aj inovatívne nástroje pre stimuláciu a reguláciu rozvoja mesta a jeho metropolitného územia.

Aby bola zmena reálna, je potrebné vytvoriť nástroj, ktorý bude jej hnacou silou. V rámci existujúceho poznania a medzinárodnej skúsenosti je vhodným nástrojom vytvorenie inštitúcie, ktorá bude nositeľom nového pohľadu na mesto a jeho fungovanie. Nová inštitúcia musí mať dostatočné personálne, odborné, technické a materiálne kapacity, aby zabezpečovala rozsiahle spektrum činností, ktoré spadajú do rozvoja a modernizácie mesta. V prípade Bratislavy pôjde o pracovisko v oblasti urbanizmu, architektúry, dát, rozvoja, tvorby a správy mesta.

Pre modernizáciu mesta je potrebné aby táto inštitúcia bola inovatívna a vedela prilákať špičkových expertov a expertky, schopných tvoriť riešenia plne v súlade s najnovšími poznatkami a faktami, ale s prihliadnutím na miestne pomery. Musí mať aj adekvátne postavenie, aby výstupy jej práce boli dostatočne rešpektované a zaväzujúce pre všetkých aktérov, no zároveň si udržiavať istý stupeň nezávislosti, aby nebola závislá od politických cyklov a bola trvalým nositeľom vízie a kvality.

Vytvorenie novej mestskej organizácie s názvom Metropolitný inštitút Bratislavy (ďalej aj ako "MIB") má byť nástrojom pre reálnu zmenu Bratislavy na mesto, ktoré dokáže úrovňou života konkurovať najvyspelejším metropolám. Model oddeleného inštitútu s takýmto zameraním je dlhoročnou zahraničnou praxou väčšiny európskych metropol, ako Brusel, Paríž, Amsterdam, ale aj Praha, Brno či dokonca Karlovy Vary. Prax v týchto mestách ukázala, že podobné inštitúty zohrávajú kľúčovú úlohu v posilnení inovácií a vyššej kvalite plánovania a prípravy verejných politík pre budúcnosť, a to zďaleka nie len v oblasti architektúry a územného plánovania, ale vo všetkých oblastiach života mesta. Navyše, vďaka aktívnym a dlhodobým multisektorovým partnerstvám s dôležitými aktérmi akými sú napr. akademický sektor, mimovládne organizácie, súkromná sféra či inovatívne start-upy vznikajú unikátne synergie, expertízy vzniknuté z takejto štruktúry sa vyznačujú vysokou pridanou hodnotou a prinášajú inovatívne riešenia problémov mesta.

Primárnou úlohou novovzniknutej príspevkovej organizácie je realizovať úlohy, ktoré sú vecne a finančne viazané na príspevok od zriaďovateľa. Mestské zastupiteľstvo a exekutíva získa vznikom a budovaním inštitútu nástroj pre tvorbu odborného názoru a strategického plánovania postaveného na dátach a poznatkoch.

Okrem nosnej činnosti, ktorou je strategické a územné plánovanie, **vrátane súťaží**, budú spadať do kompetencie MIB aj ďalšie činnosti. Konkrétne dátová politika mesta, tvorba analýz a verejných politík v kompetencii mesta (napr. sociálna politika, environmentálna politika atď.), participácia, monitoring a hodnotenie napĺňania cieľov politík, inovácie či vzdelávanie verejnosti v oblasti rozvoja a fungovania mesta. V prípade **strategického plánovania** sa počíta s tvorbou strategického plánu, ktorý bude rozvíjať pripravovaný plán hospodárskeho a sociálneho rozvoja a bude zhmotňovať základnú víziu rozvoja Bratislavy na najbližšie dekády. **Územné plánovanie** bude tvoriť a rozvíjať pravidlá pre rozvoj mesta a bude obsahovať aj tvorbu nového územného plánu. Súčasťou nového prístupu k mestu bude aj dôraz

na **rozvoj verejných priestorov** a stanovovanie štandardov v tejto oblasti (napr. manuál tvorby verejných priestranstiev) a súťaže, ktoré majú k zmene verejného priestoru prispieť. V oblasti **dátovej politiky** mesta bude MIB pracovať, v spolupráci s magistrátom, na zbere, spracovaní, monitoringu a vyhodnotení existujúcich dát a bude tvoriť základné štandardy pre prácu s nimi. **Tvorba analýz a verejných politik** v kompetencii mesta bude zameraná na prípravu opatrení vedúcich k zlepšeniu kvality poskytovaných služieb pre obyvateľov Bratislavy. Jej súčasťou bude aj sledovanie hodnoty za peniaze a vyhodnocovanie napĺňania cieľov v jednotlivých oblastiach. Napríklad v prípade sociálnej politiky mesta pôjde o nastavenie opatrení v protidrogovej politike a vyhodnocovanie ich úspešnosti. **Participácia** zohráva kľúčovú úlohu pri akceptácii zmien a pri zapájaní rôznych aktérov do tvorby týchto zmien. Mesto bude mať v MIB svoj participačný tím, ktorý umožní v rôznych oblastiach fungovania mesta (napr. verejné priestory, strategické plánovanie) priniesť rôznosť záujmov a hodnôt za jeden stôl a hľadať spoločné riešenia. **Hodnotenie** (evaluácia) patrí k málo využívaným nástrojom v rámci tvorby komunálnej politiky. Pritom ide o základný nástroj, ktorý umožní mestu poznať dopad jednotlivých opatrení a tým zhodnotiť ich význam, ako aj účelnosť vynaložených financií na ich implementáciu. **Oblasť inovácií** je dôležitá pre modernizáciu mesta, keďže prináša so sebou nové pohľady na riešenie existujúcich problémov. Mesto v rámci MIB vytvorí priestor pre tvorbu a testovanie mestských inovácií. **Komunikácia s verejnosťou a jej vzdelávanie** v téme rozvoja a fungovania mesta patrí do ďalších z činností MIB. Bude vytvorená platforma pre efektívnu komunikáciu s verejnosťou a edukačné stredisko pre informovanie o nových projektoch rozvoja mesta.

Dôvody pre zriadenie samostatnej organizácie

Formát príspevkovej organizácie, na rozdiel od rozpočtovej organizácie, umožňuje vykonávať odplatne činnosti aj pre iné subjekty, v tomto ohľade primárne mestské časti, či iné komunálne alebo regionálne entity. Výhodou pre nich je, že kvôli potrebe spracovania stratégií, plánov alebo získania analýz nemusia budovať, či udržiavať vlastné expertné kapacity. **Pri získavaní takýchto podkladov prostredníctvom obstarávania majú len malú kontrolu nad kvalitou výstupu. Rámec príspevkovej organizácie umožňuje dodávanie výstupov za „výrobné náklady“.** Posudzovanie kvality výstupov nespočíva primárne na objednávateľovi, ale na verejnej oponentúre a budovanie odborného kreditu samotnej inštitúcie. Ten je zárukou a predpokladom schopnosti častí nákladov mesta na udržiavanie expertnej kapacity a zvyšovanie jej úrovne zdieľať s inými subjektmi. Treťou, nemenej podstatnou oblasťou je vlastná podnikateľská činnosť príspevkových organizácií. Tá, aj v zmysle zákona, nemá byť uprednostňovaná pred hlavnými činnosťami, ktoré sú viazané na príspevok od zriaďovateľa, ale zároveň zisk z tejto činnosti má byť použitý primárne na podporu plnenia úloh pre zriaďovateľa. Aby mohla takáto inštitúcia úspešne „obchodovať“ so svojim know-how, musí obhájiť svoju vysokú odbornú úroveň, a vedieť kedykoľvek obhájiť svoju nezávislosť.

MIB sa navrhuje ako príspevková organizácia mesta, o jej vzniku a zániku rozhoduje mestské zastupiteľstvo; o vymenovaní a odvolaní štatutára rozhoduje mestské zastupiteľstvo na návrh primátora. Politický vplyv na zriaďovanú organizáciu teda vyplýva priamo zo zákona. Zodpovednosť za správny výber štatutára organizácie je na primátorovi, politická zodpovednosť je však aj v rukách poslancov zastupiteľstva. Ako ukazujú príklady podobných inštitúcií v zahraničí, ale aj analytických jednotiek mnohých ministerstiev, ak došlo zo strany spravidla politických nominantov na strane zriaďovateľa k akceptácii hodnoty a garantovaniu nezávislosti takýchto organizácií, prispievalo takéto prostredie budovaniu kvality práce samotných ministerstiev či miest.

Postavenie MIB a Magistrátu

V porovnaní s magistrátom ako administratívnou a výkonnou zložkou, bude MIB vykonávať predovšetkým činnosti týkajúce prípravy analytických, odborných podkladov potrebných k rozhodovaniu v strategických a systémových oblastiach, venovať sa viac strednodobým a dlhodobým

víziám a strategickým dokumentom a politikám. Ako už bolo uvedené, jeho úlohou nie je spracovanie bežnej agendy v konaniach a postupoch vo vzťahu a smerom k fyzickým a právnickým osobám.

Potreba existencie takých zložiek je v oblasti verejnej správy akceptovanou a viacero orgánov štátnej správy má zriadené podobné organizácie, ktoré sú samostatné odborne a verejne akceptované. I v Slovenskej republike (napr. Inštitút finančnej politiky, Inštitút pre výskum práce a rodiny a pod.).

Po vybudovaní organizácie sa zníži množstvo a rozsah odborných analýz objednávaných v súkromných poradenských spoločnostiach, čím sa zníži potreba vynakladanie tohoto druhu výdavkov do externého prostredia, ktoré neboli v minulom období zanedbateľné a boli predmetom kritiky. Súčasťou organizácie sú útvary zamerané na zber dát a informácií z územia relevantných pre analýzy a podklady. Výsledky tejto činnosti ostanú priamym duševným vlastníctvom mesta a bude bez problémov možné tieto dáta zverejniť a spracúvať i aktualizovať.

Postavenie MIB a hlavného architekta

Dlhodobý trend vo vnímaní obsahu tvorby a spravovania (z angl. governance) mesta, ktorý sa rozvíja v zahraničí prekračuje rámec, ktorý nie je možné zabezpečiť prostredníctvom dnes definovanej inštitúcie hlavného architekta. **Holisticky sa prepája strategické plánovanie na všetkých úrovniach a témach** so zabezpečovaním fyzických podmienok pre dané potreby a budovaním robustnej a systémovej poznatkovej a dátovej základne o meste.

Cieľovým stavom je, aby prístup k strategickému plánovaniu, tvorbe, spracúvaniu a využívaniu dát, či konceptu funkcie hlavného architekta, tak ako je uvedený v zákone, bol inovovaný do podoby, v ktorej dokáže reflektovať aktuálne a budúce výzvy. A teda nebol personifikovaný do podoby funkcie, alebo čiastkových úsekov, ale **reprezentovaný odbornou a nezávislou inštitúciou**. Zároveň sa tak reflektuje požiadavka na oddelenie strategickej a rozhodovacej činnosti.

V zmysle dnes platnej prílohy č. 2 organizačného poriadku (Rámcové náplne činností organizačných útvarov Magistrátu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy) sú územnoplánovacie kompetencie alokované aj u hlavného architekta (HA) a aj na sekcii územného plánovania (SÚP). Takto dochádza k zbytočnému triešteniu pracovných síl, know-how ale aj k potrebe ďalšej koordinácie medzi týmito pracoviskami. V minulosti tento stav dokonca viedol ku konkurenčnému správaniu. V prípade, že budú HA a SUP (resp. jej časť zodpovedná čisto za územné plánovanie) presunuté pod jeden útvar (MIB), nastanú synergické efekty, koordinácia jednotlivých úloh bude efektívnejšia, a územné plánovanie bude mať v Bratislave po dlhom čase jedného nositeľa.

Zákon o Bratislave, §14a, ods (2):		Príloha č. 2 organizačného poriadku: Rámcové náplne činností organizačných útvarov Magistrátu hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy		
Hlavný architekt		Hlavný architekt zabezpečuje	Sekcia územného plánovania zabezpečuje (výber):	pozn.
a) zabezpečuje obstaranie územnoplánovacích podkladov,		1 ďalšie činnosti podľa pokynu primátora,		
b) organizuje spracovanie územného plánu Bratislavy a jeho aktualizácie,		2 obstaranie územnoplánovacích podkladov	obstarávanie územnoplánovacích podkladov a územnoplánovacej dokumentácie...	OOÚPD
c) koordinuje územnoplánovacie činnosti na území Bratislavy,		3 organizovanie spracovania územného plánu Bratislavy a jeho aktualizáciu	vypracovanie územného plánu hlavného mesta SR Bratislavy	OSRMaT
d) záväzných stanovísk Bratislavy k investičnej činnosti,		4 koordináciu územnoplánovacej činnosti na území Bratislavy	koordináciu územnoplánovacích činností	OOÚPD
e) plní ďalšie úlohy podľa štatútu.		5 vypracovanie záväzných stanovísk Bratislavy k investičnej činnosti.	prípravu záväzných stanovísk hlavného mesta SR Bratislavy k investičnej činnosti...	OUIČ

Obr. 1: znázornenie vybraných úloh v rámci pôsobnosti hlavného architekta

Zriadenie a činnosť MIB v roku 2019

Zriadenie a rámce činnosti príspevkovej organizácie sú definované §21 a nasledujúcich zákona č. 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení.

Proces vzniku MIB sa bude uskutočňovať postupne, vo viacerých etapách vyplývajúcich z legislatívy. Predložená zriaďovacia listina je prvou etapou, ktorá zároveň vytvára obsahový rámec pre finančné, personálne a vecné naplnenie organizácie.

Organizácia začína svoju činnosť dátumom zriadenia, ktorý sa navrhuje na 1.4.2019. Odložený dátum zriadenia je nevyhnutným predpokladom pre právne úkony týkajúce sa registrov a vytvorenia príslušného programu v rámci programového rozpočtu mesta, ktoré musia byť urobené pred samotným zriadením, avšak po príslušnom prejavení vôle zriaďovateľa. Zároveň budú v gescii organizačných útvarov: KP, RM, SF, SUP, UHA, OLP, OLZ, OVS pripravené dokumenty zamerané na realizáciu aktivít pred založením MIB a následne nevyhnutných interných predpisov k dátumu založenia MIB (napr. Organizačný poriadok, Náplne org. útvarov, Podpisový poriadok, Obeh účtovných dokladov, Pracovný poriadok, Poriadok odmeňovania, atď.)

Spôsob prechodu zamestnancov a agendy

V rámci aktuálneho roka sa predpokladá, že MIB bude mať približne 50 zamestnancov. V prvých etapách budovania MIB sa predpokladá nábor zamestnancov **predovšetkým z radov súčasných zamestnancov magistrátu**, najmä z dôvodu postupného prechodu niektorých existujúcich agend pod MIB.

V prvej fáze sa počíta aj prípadnou možnosťou dočasného pridelenia zamestnancov podľa Zákonníka práce, čím by sa dočasne oddialila nutnosť budovania takzvaného materiálno-technického a organizačného zázemia organizácie. Nepredpokladá sa, že sa využije celý maximálny rozsah trvania zapožičania umožnený Zákonníkom práce v trvaní až 24 mesiacov. Takýto model má výhody, nakoľko nedochádza k zmene pracovnej zmluvy, nedochádza k prerušeniu oprávnenia na benefity, nedochádza k zmene zamestnávateľa. Užívateľský zamestnávateľ dohodne so zamestnávateľom spôsob úhrady za zapožičaného zamestnanca.

V ďalšej fáze v roku 2019 sa predpokladá prijatie 20 nových zamestnancov, predovšetkým na pozície **expertov**, resp. činnosti, ktoré dnes v organizačnej štruktúre magistrátu absentujú. Zamestnanci na tieto pozície budú vybratí na základe transparentných výberových konaní.

V prvej fáze prejdú činnosti z organizačných úsekov magistrátu :

Rozpočtové organizácie a príspevkové organizácie možno zriadiť na plnenie úloh štátu, obce alebo vyššieho územného celku vyplývajúcich z osobitných predpisov.²⁶⁾ Rozpočtové organizácie alebo príspevkové organizácie nemožno zriadiť na výkon rozhodovacích právomocí, ktoré pre zriaďovateľa vyplývajú z osobitných predpisov. Preto, v niektorých prípadoch, je potrebné „chirurgické“ oddeľovanie rozhodovacích činností a činností týkajúcich sa strategického plánovania, hodnotenia, analýz, tvorby územného plánu a ďalších dokumentov, na jednotlivých oddeleniach, dokonca v opisoch pracovného miesta tak, aby bol dodržaný zákon a dosiahnutý cieľ. Bude potrebné prihliadať aj na to, či nie sú disparity medzi opismi a reálne vykonávanou činnosťou. Rámcovo sa počíta v prvej fáze s prechodom častí organizačných úsekov:

- Oddelenia stratégií rozvoja mesta a tvorby územnoplánovacích dokumentov (Sekcia územného plánovania, Magistrát hl.m. SR BA (celé))
- Oddelenia stratégií a projektov (časť)
- Oddelenia informačných technológií (časť)
- Oddelenia životného prostredia a mestskej zelene (časť)

- Útvar hlavného architekta (celé)

Rámcová cieľová organizačná štruktúra:

Spustenie prvých aktivít MIB sa plánuje 1.4.2019 Spôsob prechodu agend z magistrátu na MIB bude realizovaný koordinovanými zmenami organizačného poriadku Magistrátu a MIBu.

Rozpočet

Pri posudzovaní nákladov na zriadenie a prevádzku novej príspevkovej organizácie je potrebné vnímať dôvody a predpokladané prínosy existencie takejto inštitúcie. Príprava analýz, strategických dokumentov a plánov v praxi zaostáva za dennou rozhodovacou činnosťou. To sa prejavuje v kvalite spracovaných dokumentoch ako aj v schopnosti reflexie širších trendov a súvislostí. Existencia MIBu má v budúcnosti, aj prostredníctvom obdoby Útvaru hodnoty za peniaze prispievať k efektívnejšej správe a k efektívnejšiemu výkonu funkcií, ktorý dnes akútne chýba. Predpokladom teda je, že zdroje, ktoré sú potrebné na zriadenie organizácie sa násobne vrátia v podobe adresnejších politík, efektívnejšiemu používaniu zdrojov a vyššou prepojenosťou jednotlivých politík.

V rámci indikatívneho rozpočtu pre rok 2019 sa predpokladá

- prechod približne 30 ľudí z odborných útvarov magistrátu tento transfer je z pohľadu rozpočtu mesta neutrálny, keďže pôjde o presun medzi programami rozpočtu,
- prijatie 20 nových zamestnancov, predovšetkým na pozície expertov, resp. činnosti, ktoré dnes v organizačnej štruktúre magistrátu absentujú.

Indikatívny rozpočet:

Náklady na celkovú cenu práce s koeficientom na vzdelávanie a MTZ pre do 20 novoprijatých zamestnancov – 520 tis. eur.

Náklady na technické zabezpečenie a materiálne vybavenie 40 tis. eur.

Príprava a realizácia architektonických súťaží 200 tis. eur (uvedené v nasledujúcej časti).

Uvedené sumy sú indikatívne. Návrh rozpočtu bude predložený a prerokovaný v schvaľovacom procese spolu s rozpočtom Hlavného mesta SR Bratislavy na rok 2019.

Vzhľadom k úvodným fázam, analyzujú sa vhodné priestorové možnosti pre trvalé sídlo MIBu.

Indikatívne úlohy pre rok 2019

V procese predkladania návrhu na zriadenie MIB v súbehu so schválením zriaďovacej listiny sa odráža **ambícia, ktorou je spustenie fungovania už 1.4.2019**. Dôvodov pre čo najskoršie spustenie činností MIB je viacero. **Mesto prichádza absenciou potrebných nástrojov o prostriedky, resp. finančné zdroje, ktoré vyčlenilo na konkrétne úlohy nie je možné dostatočne monitorovať a vyhodnocovať.**

Dnes napríklad neexistuje ucelený prehľad o tom, koľko chodníkov je v meste. Existujú chodníky, ktorých správa nie je vyjasnená, no neexistuje údaj o tom, koľko takých úsekov je, a kto by mohol zabezpečiť najefektívnejšiu údržbu, napríklad z dôvodu, že vykonáva zimnú údržbu bezprostredne priľahlých chodníkov. Neexistujú podmienky pre to, aby mesto a mestské časti koordinovali túto časť zimnej údržby, keďže nemáme digitalizované dáta za všetkých verejných správcov. Podobnú situáciu bude potrebné riešiť aj v prípade parkovacej politiky, v ktorej sa usilujeme o zavedenie objektívnej zodpovednosti držiteľa vozidla, či problematiku vysporiadania pozemkov pod komunikáciami. Pre efektívne fungovanie takéhoto modelu bude potrebné budovať dáta o lokalizácii rôznych aspektov.

Dnes mesto uhrádza 3,5 milióna eur ročne čiastočne aj preto, že projekt výstavby nájomných bytov v mestskej časti Bratislava Dúbravka nebol realizovaný. Hlavným dôvodom bolo, **že proces nemal participačnú fázu, ktorá by pomohla identifikovať potreby obyvateľov v čase, keď mohli byť zapracované v projekte.** Nemusela tak vzniknúť vlna odporu voči projektu, ktorého príprava stála mesto nemálo zdrojov a úsilia. Požiadavka na budovanie útvaru, ktorý by mohol realizovať participatívne procesy, vrátane predchádzania vzniku hnutia odporu, či urovnávania sporov a konfliktov dnes existuje pri investičných projektoch mesta, mestských častí aj súkromných investorov.

Príprava architektonických súťaží pre verejné priestory, ktoré Bratislavčania využívajú je prirodzeným očakávaním obyvateľov. Takéto súťaže sú predpokladom kvalitného verejného priestoru, ktorý bude reflektovať funkcie, potreby a očakávania zainteresovaných subjektov. Predíde sa tak nekonšepčnosti pri zvyšovaní kvality verejných priestorov, ktorá spravidla vytvára hospodárske a sociálne straty.

Cieľom je, aby MIB v aktuálnom roku:

- pripravil podmienky pre architektonické súťaže pre **Námestie SNP a Kamenné námestie, ako aj pre kúpele Grössling, Komenského námestie**, ako aj viaceré lokality na budovanie náhradných a nájomných bytov,
- začal s integráciou dát o meste, vrátane priestorových dát,
- začali sa spracúvať štúdie vo viacerých oblastiach efektívnosti výdavkov mesta,
- zriadil participačný tím pre mesto, mestské časti,
- zriadil základný komunikačný tím,
- začal tvoriť manuáli verejných priestorov,
- zriadil Komisiu rozvoja mesta, ktorá je poradným orgánom poslancov, primátora aj magistrátu hl. mesta.

Transparentný výber štatutára

Vymenovanie štatutára mestskej príspevkovej organizácie bude predložené v súlade so zákonom č. 377/1990 Zb. o hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave v platnom znení a v súlade so Štatútom hlavného mesta SR Bratislavy pri zohľadnení princípov transparentného obsadzovania postov riaditeľov príspevkových organizácií. Kľúčovou výzvou v tomto procese bude, aby výsledný kandidát

bol v čo najväčšej miere schopný reflektovať ciele založenia MIB a rámec fungovania novovzniknutej príspevkovej organizácie.

Komisia pre rozvoj mesta

Pri MIB bude pôsobiť komisia pre rozvoj mesta, ktorá bude **apolitickým odborným poradným orgánom pre primátora, poslancov, riaditeľa MIB** a riaditeľa zamestnancov Sekcie územného plánovania. Okrem iného bude posudzovať všetky významnejšie **investičné zámery, žiadosti o zmenu Územného plánu, ale aj Manuály verejných priestorov, zadania Urbanistických a architektonických súťaží a pod.** Komisia rozvoja mesta bude tiež asistovať Sekcii územného plánovania a poslancom vo formulovaní stratégie mestského plánovania. **Posudzované témy sa budú prejedávať na zasadnutiach komisie, ktoré budú verejné ale bez možnosti verejnosti sa do procesu zapájať.**

V prípade investičných zámerov, bude proces posúdenia nasledovný:

Projekty budú v úvode predstavené **Projektovým koordinátorom zodpovedným za posudzovaný projekt.** Tento opíše históriu projektu, umiestnenie, kontext, rozsah a akým spôsobom žiadateľ reagoval na požiadavky vyplývajúce z Územného plánu. Po ňom dostane priestor žiadateľ a ďalej podrobnejšie opíše projekt. Bude to väčšinou architekt spolu so záhradným architektom, resp. zástupcom developera. Členovia komisie si potom spolu preštudujú materiály a jeden po druhom ohodnotia projekt. Predseda komisie nakoniec zosumarizuje pripomienky a členovia budú hlasovať. **Výsledkom hlasovania bude buď „Podpora“, „Podpora s pripomienkami“ alebo „Bez podpory“. Hoci bude mať výsledok hlasovania len poradný charakter, bude veľmi dôležitý pre ďalšie pokračovanie projektu, keďže bude posúdením odbornej verejnosti zodpovednej za transformáciu vízií Mestského zastupiteľstva a Primátora do každého projektu.**

Predložený návrh uznesenia a zriaďovacej listiny je v súlade so zákonom 523/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách územnej samosprávy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení, zákonom 377/1990 Zb. o hlavnom meste Slovenskej republiky a Štatútom Hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy.

Osobitná časť dôvodovej správy

K čl. 1 – Preambula

Na rozdiel od doterajších zvyklostí sa javí ako vhodné, aby úvod Zriaďovacej listiny MIB tvorili hlavné dôvody jeho zriadenia. Považujeme za potrebné zriaďovacie listiny mať zverejnené, preto je na mieste aby aj laik sa mohol oboznámiť zo slovným opisom dôvodov.

K čl. 2. a 3

Ide o zákonom taxatívne stanovené údaje zriaďovateľa, a zriaďovaného subjektu.

Pri zriaďovanom subjekte nie je uvedené IČO, nakoľko to je možné prideliť až po akte zriadenia, avšak prv, než subjekt začne vykonávať svoju činnosť. § 21 ods. 9 zákona č. 253/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách.

K čl. 4 Hlavný účel

Rozsah hlavného účelu je poňatý v čo najväčšej šírke tak, aby umožňoval pripravovať vízie a stratégie mesta vo všetkých oblastiach a to aj takých, ktoré dnes nie sú uložené zákonom mestu, ale v budúcnosti môže vystať potreba alebo povinnosť takýmito odbornými podkladmi disponovať. Je potrebné podotknúť, že plnenie hlavných úloh akejkolvek rozpočtovej organizácie je riadené prostredníctvom formulovania príspevku zriaďovateľa.

K čl. 5 a 6

Rozsah hlavných činností je formulovaný čo najotvorenejšie tak, aby do budúcnosti neboli prekážkou prípravy návrhu akejkoľvek verejnej politiky, alebo stratégie, absentujúce ustanovenia zriaďovacej zmluvy. Zároveň, aby tam, kde je to nevyhnutné, bola oblasť činnosti dostatočne konkrétna. Keďže MIB má prinášať aj inovácie, vrátane inovatívnej správy dnes nevyužívaných priestorov mesta, je potrebné, aby boli takémuto zámeru vytvorené právne podmienky. Akýkoľvek majetok, ktorý bude zverený do správy MIBu, podlieha schváleniu v Mestskom zastupiteľstve.

Článok 5 ods. 1 obsahuje hlavné oblasti úloh, ktoré majú povahu stálych činností pre mesto. V čl. 5 ods. 1 sú vedľajšie činnosti ktoré MIB môže robiť pre mesto alebo mestské časti, prípadne iné subjekty. Nie však za účelom dosahovania zisku, avšak tak, aby nevznikala pri poskytovaní služieb strata. Ide o všeobecný princíp odplatnosti plnenia, ktorý vyplýva zo zákona. Cieľom bolo vytvoriť akýsi medzistupeň - ochrannú zónu, kde cena služby neobsahuje obchodnú maržu. Ide teda primárne o „on demand“ (podľa požiadavky) služby pre mestské časti, resp. verejné subjekty. Príspevkové organizácie môžu podľa zákona združovať prostriedky, čo umožňuje mestským častiam zväziť výhody takéhoto postupu. V niektorých plánovacích aktivitách tak je možné dosiahnuť obojstranne výhodné synergie. Služby v čl. 6 sú nad rámec rozsahu verejných služieb a verejné subjekty ich spravidla nevykonávajú. Ako vyplýva zo zákona, náklady na podnikateľskú činnosť musia byť kryté z podnikateľskej činnosti. Príjmy a výdavky z podnikateľskej činnosti musia byť sledované na samostatnom účte.

K čl. 7

Formuluje sa základný rámec kompetencií a zodpovednosti štatutára MIBu v rozsahu, ktorý je bežný pri formulovaní postavenia štatutára v príspevkových organizáciách mesta.

K čl. 8

Zákonom sa ustanovuje, že v každej pri zriadení príspevkovej organizácie musí byť určený dátum vzniku. Taktiež musí byť určené na aké obdobie sa organizácia zriaďuje. Formuluje sa zaužívaný spôsob zmien zriaďovacích listín.

Návrh

Zriaďovacia listina

príspevkovej organizácie Hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy

Metropolitný inštitút Bratislava

Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava (ďalej len „zriaďovateľ“) podľa § 4 ods. 3 zákona č. 369/1990 Zb. o obecnom zriadení v platnom znení, § 11 ods. 5 písm. i) a § 12 zákona č. 377/1990 Zb. o Hlavnom meste Slovenskej republiky Bratislave v platnom znení, § 21 a nasl. zákona č. 253/2004 Z.z. o rozpočtových pravidlách verejnej správy a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení vydáva túto zriaďovaciu listinu

Čl. 1

Preambula

Bratislava a metropolitné územie sa rozvíja vo viacerých oblastiach mimoriadnym tempom, v iných, naopak, zásadne zaostáva. Náročnosť a komplexnosť rozvoja mesta a jeho okolia, ktorá má svoju sociálnu, ekonomickú, environmentálnu a fyzickú rovinu, nie je dosiaľ dostatočne obsiahnutá. V záujme udržateľného rozvoja mesta a metropolitnej oblasti vo všetkých oblastiach je nevyhnutné inovovať doterajšie prístupy k tvorbe verejných politík a využívať všetky overené aj inovatívne nástroje, vrátane vedeckej a výskumnej činnosti pre stimuláciu a reguláciu rozvoja mesta a jeho metropolitného územia.

Uvedomujúc si náročnosť a zároveň nevyhnutnosť výzvy, pred ktorou stojíme, je potrebné zabezpečiť, aby zriaďovaná organizácia mala adekvátne postavenie, aby výstupy jej práce boli dostatočne rešpektované a zaväzujúce pre všetkých aktérov, no zároveň mala dostatočný stupeň nezávislosti, vrátane nezávislosti od politických cyklov a aby reprezentovala trvalého nositeľa vízie a kvality.

Len tak môže naplniť ambíciu, aby Metropolitný inštitút Bratislava bol pracoviskom Hlavného mesta Slovenskej republiky Bratislavy v oblasti urbanizmu, architektúry, rozvoja, tvorby a správy mesta, priestorom inovácií, schopným prilákať špičkových expertov, ktorí budú schopní poskytovať mestu výstupy plne v súlade s najmodernejšími poznatkami a faktami, ale s prihliadnutím na miestne pomery.

Preto považujeme vytvorenie úplne novej mestskej organizácie za najoptimálnejšie riešenie, ako reálne začať meniť Bratislavu na mesto, ktoré dokáže úrovňou života konkurovať najvyspelejším metropolám.

Čl. 2

Zriaďovateľ

- (1) Názov: Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava
- (2) Sídlo: Primaciálne námestie č. 1, 814 99 Bratislava
- (3) IČO: 00 603 481
- (4) Zastúpený štatutárom. Ing. Arch. Matúš Vallo, primátor hlavného mesta SR Bratislavy

Čl. 3

Zriaďovaná organizácia

- (1) Názov organizácie: Metropolitný inštitút Bratislava, skrátené MIB (ďalej len „MIB“ alebo „organizácia“)
- (2) Sídlo organizácie: Primaciálne námestie č. 1, 814 99 Bratislava
- (3) IČO:
- (4) forma hospodárenia: príspevková organizácia hlavného mesta SR Bratislavy
- (5) štatutárny orgán: riaditeľ Metropolitného inštitútu Bratislava

Čl. 4

Účel organizácie

- (1) Hlavným účelom príspevkovej organizácie je:
  - a) príprava odborného názoru na koncepciu rozvoja hlavného mesta SR Bratislavy a dokumenty v oblasti strategického plánovania, územného plánovania a rozvoja, urbanizmu, verejného priestoru, kultúrnych hodnôt, dopravnej a technickej infraštruktúry mesta,
  - b) vypracúvanie vízie priestorového rozvoja hlavného mesta SR Bratislavy a dokumentov v oblasti strategického plánovania a rozvoja, územného plánovania a rozvoja, verejného priestoru, dopravnej a technickej infraštruktúry mesta

Čl. 5

Rozsah hlavných úloh

- (1) MIB vykonáva úlohy pre zriaďovateľa
  - a) v oblasti strategického plánovania, analýz a hodnotenia
    1. vykonáva vlastnú vedeckú a výskumnú činnosť,
    2. vykonáva analytickú, hodnotiacu a prognostickú činnosť,
    3. tvorí dátovú politiku, koncepcie prierezových, odvetvových a priestorových dát o meste, spracúva, aktualizuje a interpretuje dáta, vrátane priestorových informácií,
    4. pripravuje návrhy strategického plánu a celomestských politík,
    5. tvorí a koordinuje tvorbu koncepčných dokumentov v oblasti strategického plánovania,
    6. utvára podmienky pre vznik a testovanie mestských inovácií,
  - b) v oblasti plánovania a rozvoja mesta
    1. tvorí a koordinuje prípravu koncepčných materiálov v oblasti územného plánovania a rozvoja mesta, urbanizmu, starostlivosti o verejný priestor a kultúrne hodnoty, dopravnej a technickej infraštruktúry,
    2. vypracúva územnoplánovacie podklady a územnoplánovacia dokumentáciu, zadané Magistrátom hlavného mesta SR Bratislavy,
    3. pripravuje urbanistické a architektonické súťaže vypísané hlavným mestom SR Bratislava,
    4. pripravuje podklady pre činnosť samosprávy v oblasti urbanizmu, územného rozvoja a starostlivosti o verejný priestor,
    5. spravuje a aktualizuje dopravný model Bratislavy,
  - c) v oblasti komunikácie, participácie a vzdelávania

1. realizuje prezentáciu, komunikáciu s verejnosťou a vedenie participačného procesu pri tvorbe verejných politík, koncepcií a plánov.
  2. utvára podmienky pre vznik Centra rozvoja mesta
- (2) Zriaďovateľ povoľuje nižšie uvedené okruhy doplnkovej činnosti, nadväzujúce na hlavný účel organizácie:
- a) projektová činnosť vo výstavbe, výkon činnosti autorizovaného architekta a autorizovaného stavebného inžiniera,
  - b) vypracúvanie dopravných prieskumov, prognóz dopravy a dopravno-kapacitných posúdení posudzovaných investičných zámerov,
  - c) poradenská a konzultačná činnosť k zámerom v oblasti územného plánovania a rozvoja, verejného priestoru, dopravnej a technickej infraštruktúry na území hlavného mesta SR Bratislavy,
  - d) vypracúvanie odborných štúdií a posudkov,
  - e) vypracúvanie návrhov všeobecne záväzných predpisov v oblasti strategického plánovania, územného plánovania a rozvoja, urbanizmu, dopravnej a technickej infraštruktúry, starostlivosti o verejný priestor a kultúrne hodnoty,
  - f) vypracúvanie podkladov súvisiacich s vyhodnotením vplyvov zámerov a koncepcií, alebo ich zmien na životné prostredie,
  - g) príprava programových dokumentov v rámci kohéznej politiky Európskej únie, hodnotenie projektov,
  - h) vypracúvanie podkladov a podmienok urbanistických a architektonických súťaží na území hlavného mesta SR Bratislavy, ich vyhlasovanie a organizačné zabezpečenie,
  - i) zabezpečovanie účasti na národných a medzinárodných akciách, usporadúvanie odborných seminárov, konferencií a výstav,
  - j) ďalšia poradenská a konzultačná činnosť v rozsahu účelu organizácie,
  - k) identifikácia a určovanie programovej náplne nevyužívaných nehnuteľností v majetku mesta,
  - l) správa zverených budov, nehnuteľného a hnutelného majetku, prenájom dočasne voľných nebytových priestorov a nehnuteľností v zmysle príslušných právnych predpisov,

Čl. 6

Podnikateľská činnosť

- (1) Zriaďovateľ povoľuje nižšie uvedené podnikateľské činnosti
- a) prieskum trhu a verejnej mienky,
  - b) vydavateľská činnosť,
  - c) počítačové služby a služby súvisiace s počítačovým spracovaním údajov,
  - d) organizovanie konferencií, kongresov a výstav.
- (2) Zriaďovateľ môže vyjadriť súhlas s ďalšou činnosťou alebo podnikateľskou činnosťou uznesením mestského zastupiteľstva.

Čl. 7
Postavenie riaditeľa

- (1) Riaditeľ MIB vykonáva funkcie štatutárneho orgánu organizácie v plnom rozsahu v súlade s právnymi predpismi a uzneseniami Mestského zastupiteľstva hlavného mesta Slovenskej republiky a za činnosť a hospodárenie zodpovedá zriaďovateľovi.
- (2) Riaditeľ MIB môže zriadiť svoj poradný orgán zložený predovšetkým z odborných, akademických a vedeckovýskumných inštitúcií, ak to prispeje k naplneniu účelu a úloh.
- (3) Organizačné vzťahy organizácie upraví organizačný poriadok, ktorý vydá riaditeľ MIB.
- (4) Riaditeľ MIB spolupracuje s riaditeľom magistrátu a hlavným architektom mesta.

Čl. 8
Záverečné ustanovenia

- (1) Metropolitný inštitút Bratislava sa zriaďuje dňom 1.4.2019 na dobu neurčitú.
- (2) Táto zriaďovacia listina sa mení a dopĺňa číslovanými dodatkami; riaditeľ zodpovedá za zverejnenie zriaďovacej listiny, jej dodatkov v schválenom znení.

Ing. arch. Matúš Vallo

Primátor